

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, și de inculpatul

*Antoci Artur Xxxx, născut la
xx xxxxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al xxx.
xxxxxxxx str. Xxxxxx xxx Xxxxxx xx/x, ap. x, cetățean al
R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 23.10.2014 – 01.11.2016,
instanța de apel: 24.11.2016 – 31.01.2017,
instanța de recurs: 23.05.2017 – 28.06.2017.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016, Antoci Artur a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 3 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părții vătămate Fanin A. prejudiciul material în mărime de 5200 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 30 august 2014, inculpatul Antoci A., având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras din frizeria ce aparține ÎI „Xxxxx Xxx”, situată în str. X. Xxxxxx xx, xxx. Xxxxxxx un notebook de model „DNS Celeron 10374”, de culoare gri, la preț de 5200 lei, cu care a plecat de la locul infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate Fanin A. o pagubă materială considerabilă.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că nu a comis fapta incriminată.

Totodată, vinovăția inculpatului este integral dovedită prin probele administrate, inclusiv:

declarațiile martorului Țurcan Z., că este frizer și înainte de comiterea furtului a primit un apel, a mers în altă sală pentru a face o înregistrare. În acel moment a intrat inculpatul, iar când ea a revenit în sală acesta era deja în drum. Nu a putut să-l ajungă, deoarece fugea repede și a apelat la poliție. Peste aproximativ 5 zile a văzut inculpatul în apropiere și a anunțat partea vătămată, iar ultima a apelat la poliție și a urmărit inculpatul până acesta a fost reținut. Calculatorul sustras se afla pe masa din partea dreaptă de la intrare și anume inculpatul este persoana care l-a sustras;

procesul-verbal din 30.08.2014, privind cercetarea frizeriei ÎI „Xxxxx Xxx”, situată în str. X. Xxxxxx xx, xxx. Xxxxxxx;

planșa fotografică la procesul-verbal de cercetare la fața locului;

bonul de plată nr. B-02839178 din 14.03.2014, privind procurarea notebook-ului DNS (0800154) (HD) Celeron 1037U;

procesul-verbal din 03.09.2014, conform cărui Țurcan Z. a recunoscut persoana sub numărul 3, și anume Antoci A., după îmbrăcăminte, înfățișare, corpolența slabă, după frizură, forma nasului și a feței, forma ochilor, după mimică;

planșa fotografică la procesul-verbal de recunoaștere a persoanei.

Afirmația inculpatului că nu a comis infracțiunea imputată este apreciată ca fiind o încercare de a evita răspunderea pentru fapta comisă.

Or, în cadrul urmăririi penale martorul Țurcan Z. a declarat ferm că inculpatul este persoana care a sustras notebook-ul și a fugit de la locul faptei, aceste declarații fiind susținute de martor și în cadrul ședinței de judecată.

Partea vătămată Fanin A. a indicat că martorul Țurcan Z. detaliat a descris colaboratorilor de poliție persoana care a sustras notebook-ul, iar peste câteva zile l-a recunoscut în momentul când acesta a trecut prin apropiere.

Totodată, nu au fost stabilite temeieri de respingere a depozițiilor martorului Țurcan Z., fiind constatat că aceasta nu cunoștea inculpatul și nu avea careva motive pentru a-l calomnia.

Declarațiile inculpatului că a fost maltratat în cadrul urmăririi penale nu și-au găsit confirmare or, prin ordonanța procurorului Procuraturii Rîșcani, mun. Chișinău, Dumitru Ștefirța, din 24.11.2015 circumstanțele invocate au fost verificate, fiind refuzată pornirea urmăririi penale din motivul lipsei faptului infracțiunii, iar inculpatul nu a contestat ordonanța în cauză.

Deoarece probele administrate i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, că anterior a fost condamnat, nu este angajat în câmpul muncii, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante sau agravante, că nu a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate, concluzionând că nu este rațională izolarea lui de societate.

3. Procurorul în Procuratura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Andrei Dulgheru, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a ținut cont că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, neglijând circumstanțele și motivul comiterii infracțiunii, că acesta nu este implicat în vreo activitate stabilă și utilă societății, că nu a recunoscut vina și nu a restituit prejudiciul cauzat, iar anterior a săvârșit mai multe infracțiuni intenționate.

Astfel, la individualizarea pedepsei, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 75 Cod penal, suspendându-i neîntemeiat executarea pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că nu a comis infracțiunea pentru care a fost pedepsit.

Instanța de fond și-a bazat concluziile pe declarațiile dubioase ale părții vătămate.

Totodată, nu au fost administrate probe concludente, pertinente și incontestabile care să dovedească că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Or, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea unei infracțiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, apelurile au fost respinse, ca fiind nefondate.

Instanța de apel a statuat că urmărirea penală și judecarea cauzei în instanța de fond s-au desfășurat în conformitate cu prevederile legale, nefiind stabilite încălcări care ar atrage nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate, sentința cuprinzând elementele definiției condamnării, prescrise la art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, fiind corectă concluzia instanței de fond privind determinarea și constatarea corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Criticile privind aprecierea probelor administrate, efectuată de instanța de fond, reprezintă opinia subiectivă a apărării.

Argumentele invocate în susținerea faptului că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii nu sunt fondate, probele acuzații demonstrând cert comiterea infracțiunii de către inculpat.

Astfel, versiunea apărării nu are acoperire probatorie, fiind combătută prin împrejurările stabilite și probele administrate, fiind apreciată ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru fapta săvârșită.

Totodată, pedeapsa aplicată inculpatului este în limitele legii, la stabilirea acesteia fiind acordată deplină eficiență art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, în sentință fiind cuprinse și luate în considerație date privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii și circumstanțele care influențează pedeapsa, instanța de fond corect concluzionând că atingerea scopului pedepsei va fi asigurat prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că la emiterea sentinței, instanța de apel a ignorat prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, iar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta comisă și consecințele acesteia, fiind neglijat caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise.

Astfel, instanțele de fond și de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de persoana acestuia, pronunțând hotărâri neîntemeiate, contrare prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprind motivele de aplicare a pedepsei mai ușoare și motivele de aplicare a pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită *rejudecarea cauzei*.

Recurentul a indicat că nu este de acord cu hotărârile adoptate, deoarece nu s-a luat în considerare că declarațiile unui singur martor nu constituie o probă a vinovăției, conform codului procesual și convenției pentru drepturile omului, nefiind chemat al doilea martor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) și (7) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427, formularea propunerilor prevăzute de lege privind hotărârea solicitată și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens, data declarării recursului și semnătura recurentului.

Însă, în recursul inculpatului, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429 și 430.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar al inculpatului nu îndeplinește cerințele legale de conținut, el urmează a fi declarat inadmisibil.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează

răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor

incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de acuzator, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârilor, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar al acuzatorului este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul procurorului este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Antoci Artur Xxxx, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, în privința inculpatului Antoci Artur Xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco